

Bestuursopdrachten

Samenwerking As-50

Regio

Oss-Uden-Veghel-Bernheze

Regionale Samenwerking As-50

Inhoudsopgave

Ontwikkeling Landbouw	4
'Doorontwikkeling concept Maashorst / Herperduin / Maasvallei'	7
Arbeidsmarkt & Scholing, waaronder participatiebeleid	12
Multimodaal / logistiek op de kaart	15
Hoogwaardig Openbaar Vervoer	19
Welzijns- en Zorgstructuren	21
'Bedrijventerreinbeleid'	23
'Wonen en Voorzieningen'	25
'Cultuur'	27

Bestuursopdracht As-50

Ontwikkeling Landbouw

1. Vertrekpunt

In de visie As-50 is een aantal thema's beschreven, die zich mogelijk lenen voor samenwerking tussen de partners aan de As-50. De beschrijving is zeer globaal en dient te worden aangescherpt. Dit zodanig dat er uiteindelijk concrete projecten en / of activiteiten kunnen worden benoemd. Het thema is in de visie als volgt beschreven:

Vraagstelling

Welke plek en positie kan de landbouw innemen in het buitengebied, tegen de achtergrond van het toenemende belang dat wordt gehecht aan de ontwikkeling van natuurwaarden en van milieu- en gezondheidsvraagstukken (bijvoorbeeld Q-koorts)? Hoe gaan we om met de relatie tussen de landbouw en de industrie, bijvoorbeeld in relatie tot duurzame ontwikkeling?

Doelstelling

Regie op de ontwikkelingen in het buitengebied (op EHS, Natura 2000, landbouw, recreatie, vrijetijdsbesteding, ongewenste verstedelijking, biobrandstoffen, et cetera).

Te bereiken door

Het ontwikkelen van een gezamenlijke visie op de samenhang van landbouw, natuur en recreatie in het buitengebied en op de mogelijkheden van landelijk wonen in de overgangsgebieden met de bebouwde kernen. Concentratie van de landbouw, versterking van de economische potentie en de gebruiksmogelijkheden van de recreatie en verbinden van waardevolle natuurgebieden is het uitgangspunt.

Indicatie schaalniveau en horizon

- Speelt op schaalniveau van de vier gemeenten en de omliggende gemeenten plus provincie;
- Speelt op korte termijn (visievorming) en langere termijn (realisatie)

Brabants Dagblad

Wat mag de prijs van vlees zijn?

Door Hendrik Hoeksema. Woensdag 23 december 2009 | 09:22 |

Al vele eeuwen leven in Noord-Brabant de mensen samen met koeien, paarden, schapen, kippen en geiten. Bijna iedereen had een varken in huis. Het platteland was het domein van de kleine boer. Maar anno 2010 al lang niet meer. Een explosief gestegen landbouwproductie heeft geleid tot een zware belasting van milieu en landschap en de burgers van Brabant stellen steeds meer vragen over de gevolgen van de intensieve productiemethoden. De Q-koorts lijkt de laatste druppel te zijn in een proces dat al vele jaren sluimerend is in onze provincie. Eindelijk lijkt een debat op gang te komen, dat al veel eerder met alle inwoners had moeten worden gevoerd: hoe ver willen we gaan met de risico's van de intensieve landbouw? Welke 'prijs' willen we betalen voor een goedkoop ei, glas melk of lapje vlees?

2. Achtergrond en stelling

Reconstructie van het landelijk gebied, megastallen, Q-koorts en de gevolgen voor mens en dier, afwaartse beweging, verbreding van bedrijfsactiviteiten, vermindering gebruik antibioticum, Allemaal ontwikkelingen waar de landbouwsector mee te maken heeft, maar die ook betrekking hebben op de relatie stad – land en voeding - gezondheid. Een sector die niet alleen agrarische bedrijven omvat, maar de hele agrofoodcomplex die daarbij hoort. Uniek voor Nederland is het gegeven dat alle onderdelen van dit complex aanwezig zijn in de As-50 / Noordoost Brabant. In de As-50 zijn de landbouwbedrijven, de verwerkende industrie, horeca / catering, detailhandel en logistiek aanwezig.

Het gesternte en het imago van de sector is op dit moment niet gunstig. Dit als gevolg van de vele ontwikkelingen die in de eerste zin zijn benoemd. De sector kan niet langer vasthouden aan hoe de sector in het verleden heeft gefunctioneerd en aan de daarbij behorende doelen en waarden. Het is juist nodig om nieuwe wegen te bewandelen om een duurzame en toekomstvaste agrarische (keten)sector te kunnen behouden in de regio.

De sector geeft aan dat zij de noodzaak erkent, maar deze stap niet alleen kan zetten. Ook de belangen van andere partijen zoals Rijk, provincie, gemeenten en belangenpartijen (consumenten, ondernemers in andere sectoren, zoals recreatie) in het geding. Hun betrokkenheid is daarom onontbeerlijk.

Vanuit bovenstaande is de stelling dat de landbouw nu in transitie is. Dit wordt vooral ingegeven door het ‘nieuwe’ aspect, dat de productiewijze in de landbouw directe gevolgen kan hebben voor (volks)gezondheid en het kwaliteitsimago van onze voeding. Het momentum is daar om de discussie te voeren hoe invulling te geven aan een duurzaam en toekomstvast perspectief voor de agrarische sector en het bijbehorende agrofoodcomplex, afgestemd op haar omgeving en ingevuld vanuit diverse invalshoeken als (volks)gezondheid, voeding, landbouw, economie, ruimtelijke ordening en recreatie & toerisme.

Voorbeeld van ‘anders denken’:

“De publieke aankoop van EHS-gronden is niet meer te uit te leggen aan burgers, zij leggen de prioriteit bij de aankoop van bedrijven met risico's voor de volksgezondheid”.

3. Doelstelling

Het doel kan omschreven worden als: In deze regio komen tot een duurzaam en toekomstvast perspectief voor de agrarische sector, inclusief het agrofoodcomplex, die kan rekenen op een breed economisch, ecologisch en maatschappelijk draagvlak.

Het middel hiertoe is om in de discussie die over deze transitie moet worden gevoerd, een leidende rol te pakken. Dit vooral ingegeven vanuit het belang van een breed draagvlak voor de sector in de samenwerkende gemeenten. Om te komen tot deze rol als regio, dient er antwoord te worden gevonden op een aantal deelvragen:

1. Om welke discussie gaat het feitelijk en zijn er meerdere discussies die naast elkaar lopen? Breng in beeld “Wie waarover spreekt in welke overlegvorm”;
2. Zijn er voorbeelden van soortgelijke transitie in andere regio's / landen of in andere sectoren, waaruit lering kan worden getrokken?
3. Welke actoren zijn actief en nodig in deze discussie: wat zijn hun opvattingen en belangen?
4. Is het mogelijk om deze partijen bij elkaar te brengen in de discussie, zonder dat er sprake is van polarisatie van standpunten?

4. Bestuurlijke opvatting As-50

De stelling dat de landbouwsector in transitie is, wordt onderschreven. Niet alleen vanuit het thema Landbouw, maar ook vanuit het thema Doorontwikkeling concept Maashorst. De schaalgrootte van de As-50 maakt deze regio uitermate geschikt om in de discussie over deze transitie een leidende rol te pakken.

De gemeente Oss neemt het initiatief voor een open gedachtewisseling met een aantal 'visionaire' personen vanuit diverse partijen.

5. Bijlage

Ter verduidelijking van de opgaven waarvoor de landbouw is gesteld, is bijgevoegde notitie als bijlage opgenomen. Daarin zijn de maatschappelijke gevolgen van de Q-koorts voor de gemeente Oss in beeld gebracht. Dit vanuit de invalshoeken Volksgezondheid, Landbouw, Economie, Ruimtelijke Ordening, Recreatie & Toerisme en Gemeentelijk beleid. Het schetst een palet van ontwikkelingen en beleidsvelden die samen hangen met de landbouw (in transitie).

Uit subsidieaanvraag zoönoseproject door Fhealing, ingediend bij 5-sterrenregio:

Zuid-Nederland kent een hoge concentratie van dierhouderij en verwerkende industrie. Deze vertegenwoordigen grote economische en maatschappelijke belangen. Het thema van zoönosen en de wisselwerking tussen dierhouderij en omgeving is een steeds belangrijker wordend discussiepunt. Door pro-actief hierop in te spelen worden zowel de belangen van consumenten, burgers, de medische sector en de veehouderij gediend.

De positionering van de regio als toonaangevende en innovatieve speler op dit gebied geeft marktprofilering en direct daaraan gerelateerd; kansen op economische groei. De aanwezigheid van expertise (ZLTO, JBZ) en opleidingsmogelijkheden (HAS, Avans) is een vestigingsplaatsfactor die verdere groei mogelijk maakt.

Bestuursopdracht As-50

‘Doorontwikkeling concept Maashorst / Herperduin / Maasvallei’

1. Vertrekpunt

In de visie As-50 is een aantal thema's beschreven, die zich mogelijk lenen voor samenwerking tussen de partners aan de As-50. De beschrijving is zeer globaal en dient te worden aangescherpt. Dit zodanig dat er uiteindelijk concrete projecten en / of activiteiten kunnen worden benoemd. Het thema 'Concept Maashorst / Herperduin / Maasvallei' in de visie als volgt beschreven:

Vraagstelling

Hoe wordt historie & vrije tijd, natuur- & landbouwontwikkeling en wonen met elkaar verbonden ter bevordering en versterking van de aanwezige omgevingswaarden en de regionale economie?

Hoe kunnen, in aanvulling op de eerder genoemde regie in het buitengebied, de afzonderlijke natuurgebieden met elkaar worden verbonden tot één geheel?

Rondom het natuurgebied de Maashorst zijn er al vele initiatieven zoals de Stuurgroep Maashorst en een ondernemersplatform Maashorst. De werkzaamheden lijken op het eerste gezicht in enige mate versnipperd en vanuit specifieke invalshoeken te worden opgezet.

Met deze bestuursopdracht wordt getracht op een nieuwe manier te kijken naar de reeds bestaande vraagstukken en initiatieven. Dit om verdieping, versnelling en meer integraliteit te krijgen.

Doelstelling

De aanwezigheid van de (natuur)gebieden Maashorst/Herperduin/Maasvallei te benutten om de aanwezige omgevingskwaliteiten en de regionale economie te versterken. Dit niet alleen voor de vier gemeenten Oss, Uden, Veghel en Bernheze, maar nadrukkelijk ook voor het grondgebied van de gemeenten Bernheze en Landerd.

Te bereiken door

Naar het voorbeeld van het Groene Woud het 'natuur'-accent verbreden tot het concept Maashorst.

Indicatie schaalniveau en horizon

- Speelt op schaalniveau van de vier gemeenten en de omliggende gemeenten plus provincie;
- Speelt op korte termijn (visievorming) en langere termijn (realisatie).

2. Maashorst Manifest

Het Maashorst Manifest is door de een aantal gemeenten en partners vastgesteld. Daarin is de visie vastgelegd en is een uitvoeringsorganisatie ingesteld om projecten ter ondersteuning van deze visie ten uitvoer te (laten) brengen. De visie is het product van een groot aantal jaren werk, waarbij samenwerking is ontstaan tussen diverse partners.

Het Maashorst Manifest is een inspirerend document hoe met de Maashorst en met haar omgeving omgegaan kan worden. Dit ter bevordering van de kernkwaliteiten in dat gebied, maar ook voor het gebruik ervan. Het is echter een momentopname. Het geeft aan hoe de gedachten over het gebied er nu uitzien en via welke concrete activiteiten en projecten deze visie invulling kan worden gegeven. De kans bestaat dat het proces van het Maashorst Manifest daarmee verandert van 'visievorming' naar 'operationele' uitvoering.

MaashorstManifest

Manifest met een visie

In 2020 is De Maashorst een levendig en ondernemend Provinciaal Landschap georganiseerd rond het grootste natuurgebied van Brabant, duurzaam bewerkt en beheerd door boeren, beheerders en ondernemende burgers en omgeven door vitale en leefbare dorpen en steden.

In 2020 wordt De Maashorst op afstand herkend als gebied waar het goede leven, gezondheid en goede voeding, zorgzaamheid en spiritualiteit de basiswaarden vormen van haar identiteit en duurzame ontwikkeling.

In 2020 staan de poorten van De Maashorst wijd open voor bezoekers die willen genieten van haar gastvrijheid, cultuur, natuur, rust en het rijke scala aan recreatiemogelijkheden in de regio.

In 2020 werken boeren, burgers, ondernemers, beheerders en bestuurders al ruim 15 jaar eendrachtig samen aan het duurzaam beheer en de voortdurende ontwikkeling van De Maashorst.

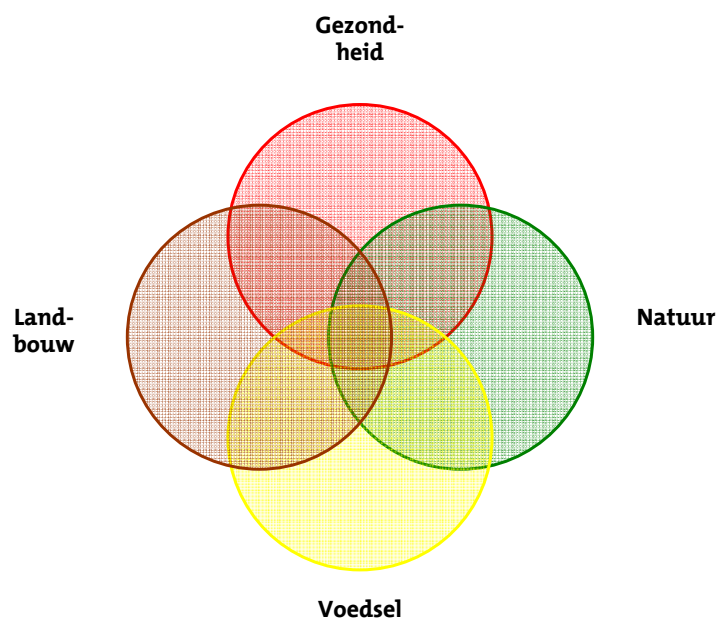
3. As-50 – Maashorst Manifest vertaald naar de regio

'Maashorst' is nu een afgebakend gebied, waarvoor de ambities zijn beschreven in het Maashorst Manifest. De stuurgroep Maashorst draagt er zorg voor dat deze ambities ook kunnen worden gerealiseerd, onder meer via projecten. Daarvoor is een gedegen uitvoeringsorganisatie opgericht. De As-50 c.q. de gemeenten Oss en Uden maakt deel uit van deze stuurgroep.

De uitdaging die de As-50 ziet is om binnen de ambities van het Maashorst Manifest, een thematische verbreding van dit Manifest te formuleren. Wanneer deze formulering wordt gevonden, zal zij door de As-50 worden ingebracht in de bestaande organisatie rondom het Maashorst Manifest.

De As-50 staat voor ogen om te zoeken naar een koppeling van het bestaande gebied Maashorst met de kernkwaliteiten uit het manifest: NATUUR, LANDBOUW, GEZONDHEID en VOEDING. De te onderzoeken vraag is of deze vier elementen het in zich hebben om het Maashorst Manifest verder door te ontwikkelen tot een sterk beeldmerk en tot een samenhangend concept met andere samenwerkingsverbanden of geografische gebieden in de regio As-50 en Noordoost Brabant. Dit eigen beeldmerk of thema, dient vervolgens natuurlijk ook vertaald te worden in concrete activiteiten.

Bij het beoogde resultaat staat een vergelijking voor ogen met hoe het Groene Woud nu als beeldmerk fungeert voor de groene ruimte tussen de steden 's Hertogenbosch, Tilburg en Eindhoven.

4. Bestuursopdracht: doel en vragen / aanpak

Doel van deze bestuursopdracht om vanuit de As-50 een aanzet te geven voor de doorontwikkeling van het Maashorst Manifest tot een sterk beeldmerk voor de regio As-50. Daartoe dient er een verkenning te worden uitgevoerd hoe het bestaande gebied Maashorst kan worden gekoppeld met de kernkwaliteiten Natuur, Landbouw, Gezondheid en Voeding. De uitkomst hiervan kan betekenen dat het huidige gebied van de Maashorst waar het Maashorst Manifest nu betrekking op heeft, wordt uitgebreid; in een bredere schil daaromheen (waaronder de (landbouw)gebieden rond het park) of in een verbinding met andere gebieden (Maas, Raamdal, Aa-dal, Duits lijntje).

Voor de aanpak van bovenstaande opdracht wordt in eerste instantie gedacht aan het sonderen en betrekken van visionaire personen die actief zijn binnen de kernkwaliteiten. Het gaat er om dat zij

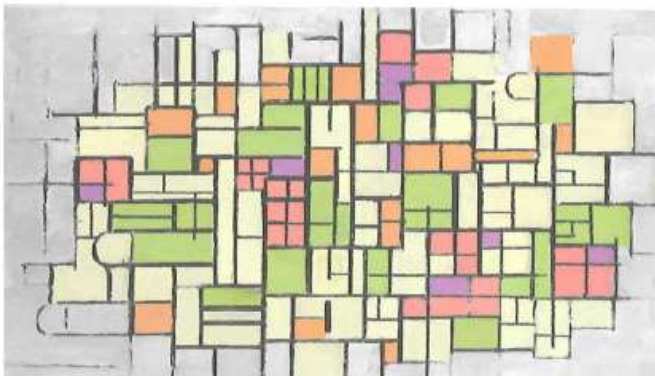
inspireren en dynamiek genereren om te komen tot een nieuwe, aanvullende invalshoek op het Maashorst Manifest.

5. Invalshoeken van waaruit doel en vragen kunnen worden benaderd

Een **eerste** aanknopingspunt is gelegen in de discussie over de transitie van de landbouw. Het vraagstuk waar de sector voor gesteld staat is hoe van de doelen en waarden op basis waarvan men tot nu toe heeft gefunctioneerd te komen tot nieuwe wegen om een duurzame en toekomstvaste agrarische (keten)sector te kunnen behouden in de regio / Nederland. Het momentum is daar om de discussie te voeren hoe invulling te geven aan een duurzaam en toekomstvast perspectief voor de agrarische sector en zijn vervolgketen. De energie die uit de ontketende discussie voortkomt, kan ook gebruikt worden om de Maashorst (Manifest) verder door te ontwikkelen; daar komen landbouw en natuur met name aan de randen samen.

NB – de transitie van de landbouw en de rol die de As-50 wil nemen in deze discussie, is ook onderwerp van gesprek binnen het As-50 thema ‘Landbouw & volksgezondheid’. Wellicht dat beide thema’s binnen het As-50 verband gaan samenvallen.

Een **tweede** aanknopingspunt zou de metafoor kunnen zijn van ‘Brabant als een mozaïek’. Dat gaat er van uit dat organisaties, personen, concepten naast en met elkaar een inspirerend geheel vormen:

Piet Mondriaan als inspiratiebron voor het mozaïek als een metafoor voor stad en platteland in Brabant

Wellicht dat de strategische agenda voor Maashorst ook als een mozaïek kan worden opgebouwd. Een mozaïek dat een eigen beeldmerk voor de As-50 kan gaan worden? Elementen die in deze mozaïek een plek hebben zijn bijvoorbeeld:

- Algemene uitgangspunten: duurzaamheid en integrale aanpak;
- Regionale ambitie: positionering van regio in dynamische omgeving – Maashorst als beeldmerk?;
- Provinciale ambitie: dynamiek tussen stad en platteland.
- Middelgrote steden Oss, Uden en Veghel en plattelandskernen Bernheze;
- Natuur en landschap: Maasvallei, Maashorst en Aa-dal;
- Landbouw, gezondheid, voeding, natuur – terug komend in gebruik landschap en in bedrijvigheid;
- Cultuurhistorie (kleine vestingsteden langs de Maas).

6. Bemensing bestuursopdracht

Bestuurlijk trekkerschap: Wethouder RO gemeente Oss (J. Iding).
Wethouder gemeente Bernheze (H. van de Pas)

Ambtelijk opdrachtgever: Gemeentesecretaris Oss (M.L. van Schaijk).

Ambtelijk opdrachtnemer: Gemeente Oss, J. van Oorschot

Ambtelijke projectgroep: Gemeente Uden, K. van Hunen
Gemeente Veghel, W. Althuizen

Bestuursopdracht As-50

Arbeidsmarkt & Scholing, waaronder participatiebeleid

Tijdens het bestuurlijk overleg van 12 maart is er een bestuursopdracht geformuleerd. Het bestuurlijk overleg had het volgende doel: “verkennen of de As-50 gemeenten samen nieuwe activiteiten zouden kunnen oppakken of dat het zinvol is om tot meer onderlinge afstemming te komen om als As-50 herkenbaar op te treden in bestaande overleggen”.

Deze bestuursopdracht schetst allereerst het vertrekpunt vanuit de Visie samenwerking Oss-Uden-Veghel-Bernheze . Daarna wordt de situatie van het probleem weergegeven, om het vertrekpunt aan te scherpen en een focus aan te brengen. Vervolgens wordt de inhoud van het project beschreven en de concrete acties.

1. Vertrekpunt

De visie As-50 beschrijft het volgende:

Vraagstelling

Nu in tijden van recessie is het de vraag hoe we mensen aan het werk kunnen houden en krijgen. Op enig moment dat de recessie voorbij is, wordt de vraag weer urgent hoe we vakbekwaam personeel behouden en krijgen. Vraagstukken die samen met onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven opgepakt moeten worden zijn onder andere;

- Hoe optimaliseren we de mogelijkheden voor het aansluiten van stage, opleiding, werk en wonen?
- Hoe stimuleren we ondernemerschap in de regio?
-

Doelstelling

Gezamenlijk zorg dragen voor een duurzaam aanbod aan personeel en werkgelegenheid en een goede educatieve infrastructuur.

Te bereiken door

Het gezamenlijk verkennen van de regionale arbeidsmarkt ten behoeve van het behoud van voldoende arbeidskrachten, in relatie tot:

- de vergrijzende beroepsbevolking;
- de ontgroening van de regio;
- de gevolgen van krimp (in de omliggende regio);
- het gewenste hoger opleidingsniveau (werknemers die de schakel zijn tussen de wetenschap en productie) bij bedrijven.

De gemeenten trekken daartoe in het vervolg gezamenlijk op naar ROC en HBO om onder andere de samenwerking tussen MBO en HBO te versterken.

Daarnaast ontwikkelen we een gezamenlijk regionaal startersbeleid, waarbij profilering naar zelfstandige bedrijvigheid en initiatieven als Kennisplaza centraal staan.

Indicatie schaalniveau en horizon

Speelt op schaalniveau van de vier gemeenten en op korte termijn.

2. Aanpak

Vanuit bovenstaand vertrekpunt heeft er een ambtelijke verkenning plaatsgevonden. Tijdens deze verkenning zijn mogelijke acties/projecten rondom arbeidsmarktbeleid in beeld gebracht. Vervolgens hebben de portefeuillehouders van de vier gemeenten in een bestuurlijk overleg focus aangebracht en een voorkeur uitgesproken voor onderstaande invulling.

3. Probleemschets

Gebleken is dat er al veel gebeurt op het gebied van arbeidsmarkt, bijvoorbeeld afstemmingsoverleg Noordoost-Brabant, Regiofondsen en Platform onderwijs en arbeidsmarkt (Oss) en REVUS (Uden/Veghel). Vraag is wat de As50 daaraan toe kan voegen.

Momenteel kijken we vooral vanuit de werkzoekenden, en wat die nodig hebben. De andere kant (wat heeft het bedrijfsleven cq de arbeidsmarkt nodig) is vaak onderbelicht. De problematiek rond arbeidsmarktbeleid in dit kader willen we meer benaderen vanuit de sociaal-economische ontwikkeling. Wat vraagt de economische ontwikkeling van het onderwijs en andere 'toeleveranciers' van arbeidskrachten met het oog op een gezonde economie in de toekomst?

Bij de bestaande overlegstructuren rond arbeidsmarktbeleid, gebeurt er al veel. Vaak gebeurt dat vanuit het oogpunt van de arbeidstoeleiding en werkzoekenden. Hier willen we meer focussen op de regionale economische ontwikkelingen. Het is goed om de bestuursopdracht daarop te richten en vanuit dat punt te benaderen.

4. Inhoud project

Wij stellen voor om de focus te leggen op de bijdrage die het onderwijs (als belangrijk gemeentelijk aandachtsveld) kan leveren als het gaat om de aansluiting van het aanbod aan arbeidskrachten bij de vraag vanuit het bedrijfsleven. We willen daarover met het ROC in gesprek, maar ook kijken wat deze benadering vanuit de vraag op de arbeidsmarkt betekent voor reïntegratie en arbeidstoeleiding. Omdat het bedrijfsleven niet op de schaal van de As50 is georganiseerd, ligt hier een belangrijke taak bij gemeenten in het 'ophalen' en doorvertalen van ontwikkelingen in het lokale bedrijfsleven. Deze informatie is immers onmisbaar als we willen dat onderwijs en arbeidstoeleiding meer gaan aansluiten bij ontwikkelingen binnen het regionale bedrijfsleven. Onderdeel daarvan is de aansluiting bij de ontwikkeling van werknemers (een leven lang leren) en het behoud van elders opgeleiden voor de regio.

5. Concrete projecten - acties

Het gaat niet om het opzetten van extra regionale structuren, maar om het als As-50 samen sturen/regisseren, plannen steunen en wegleggen bij ROC én bedrijfsleven.

Allereerst dient er een overleg tussen de gemeenten en het ROC georganiseerd te worden. Samen met het ROC ontwikkelen we mogelijkheden om meer en beter aan te sluiten bij de economische ontwikkelingen en een goede aansluiting van opleidingen bij de vraag vanuit het bedrijfsleven. Daarbij gaat het om toetreders op de arbeidsmarkt, maar ook om bijvoorbeeld omscholing en bijscholing.

Daarnaast maken we afspraken over de inzet vanuit het participatiebudget, met gezamenlijke geformuleerde eisen, meer resultaatgerichte afspraken, vergelijkbaar met reïntegratie, en meer sturing op de doelgroepen die bereikt worden. Daarnaast dienen er intensieve contacten met de ondernemers/bedrijfsleven opgepakt te worden, daar waar het nog niet is.

Met de vier werkploegen gaan we bekijken hoe ook daar de aansluiting bij economische ontwikkelingen, en wat die vragen van het aanbod op de arbeidsmarkt, kunnen verbeteren.

De afzonderlijke gemeenten nemen het op zich om vanuit het lokale bedrijfsleven de behoeften en wensen aan te geven. Wanneer ook andere partijen daarvoor voelen kan gedacht worden aan het opschalen van de lokale overleggen tussen de drie O's.

Tot slot is het goed om zoveel mogelijk bij bestaande overlegstructuren aan te sluiten. Gemeenten overleggen regionaal al veel over arbeidsmarktbeleid, daar waar relevant is zou de inzet van de As-50 gericht moeten zijn om een gezamenlijke inbreng in deze regio.

6. Bemensing (onder voorbehoud)

Dit voorstel zal door de Gemeente Oss, als kartrekker, worden uitgevoerd. Samen met het ROC zullen er plannen ontwikkeld worden om de problematiek aan te pakken. Uden en Veghel leveren een bijdrage door het inbrengen van de lokale informatie, het leggen van de lokale contacten en deelname aan het overleg rondom dit voorstel.

Deze activiteiten zullen medio 2010 worden opgestart.

Bestuursopdracht As-50

Multimodaal / logistiek op de kaart

1. Vertrekpunt

In de visie As-50 is bovengenoemd thema op de volgende wijze beschreven:

Vraagstelling

Hoe garanderen we de doorstroming op het (inter)nationale netwerk met een goede ontsluiting van multimodale knopen en een goede aanhaking van het onderliggende wegennet? Hoe behouden en versterken we de uitstekende positie van onder andere het multimodale karakter van de bedrijventerreinen in Oss en Veghel. Hoe gaan we om met de verwachte toename van mobiliteit, zowel in personen als in goederen? Hoe positioneren wij ons in de discussie over het hoofdwegennet in de regio, inclusief de verbinding met het Duitse achterland?

Doelstelling

Gezamenlijk optrekken naar Provincie en Rijk voor verbetering van de bereikbaarheid van de regio. Daarnaast ook de regio op de kaart zetten als aantrekkelijke vestigingslocatie voor logistieke dienstverleners.

Te bereiken door

Het gezamenlijk opstellen van een visie/ position paper op de (multimodale) bereikbaarheid van de regio, ten behoeve van een lobby naar Provincie en Rijk. Het gaat hier om alle vervoersstromen over weg, water en spoor, inclusief fietsverbindingen.

Indicatie schaalniveau en horizon

- Speelt op schaalniveau van de vier gemeenten, de bredere regio en de provincie;
- Speelt op korte termijn (lobby en visievorming) en langere termijn (realisatie).

2. Aangescherpte doel- en vraagstelling

Doelstelling

1. Verbetering van de multimodale bereikbaarheid van de regio. Dit doel zal mede worden bereikt door gezamenlijk op te trekken naar Provincie en Rijk om de vragen en wensen binnen de As-50 onder de aandacht te brengen;
2. De regio As-50 op de kaart zetten als aantrekkelijke vestigingslocatie voor logistieke dienstverleners.

De doelen hebben betrekking op het goederenverkeer en op het woon-werk-verkeer van werknemers binnen de regio. Logistiek en multimodaal vervoer zijn de sleutelbegrippen. De bereikbaarheid van

voorzieningen zoals winkelcentra, culturele- en zorginstellingen worden niet opgepakt binnen dit thema. Verder heeft dit thema nauwe raakvlakken met de thema's HOV en Bedrijventerreinen

Vraagstellingen

Ad 1). Multimodale bereikbaarheid

- a. Hoe garanderen we de doorstroming op het (inter)nationale netwerk met een goede ontsluiting van multimodale knopen en een goede aanhaking van het onderliggende wegennet?
- b. Hoe gaan we om met de verwachte toename van mobiliteit, zowel in personen als in goederen?
- c. Hoe positioneren wij ons in de discussie over het hoofdwegennet in de regio, inclusief de verbinding met het Duitse achterland ?

Ad 2). versterken logistiek vestigingsklimaat

- d. Hoe behouden en versterken we het uitstekende multimodale karakter van de verschillende bedrijventerreinen in de regio?
- e. Hoe positioneren we onze gemeenten om bedrijven aan te trekken actief binnen de logistieke dienstverlening?

3. Bestuurlijke prioriteit

Bestuurlijk wordt de prioriteit gelegd bij de vraagstellingen 1a en 2d. De As-50 dient er op in te zetten dat de regio goed bereikbaar blijft. Knelpunten die (mogelijk) ontstaan dienen in een zo vroeg mogelijk stadium te worden herkend en aangepakt. Verder dient het aanbod aan bedrijventerreinen in de regio zodanig te zijn, dat het aantrekkelijk is voor bedrijven actief in de logistiek om zich hier te (blijven) vestigen. Dit laatste dient vergezeld te gaan van een gerichte promotie & acquisitie (vraagstelling 2e), wat ook een prioriteit is bij het As-50 Thema – bedrijventerreinen.

Bij bovenstaande prioriteiten worden verder twee opmerkingen meegegeven:

Het belang van het HOV is ook van groot belang voor de aantrekkelijkheid van de economie en de bedrijventerreinen in de As-50.

Het is van belang dat het bedrijfsleven in de As-50 vanaf het begin meedenkt, met name bij prioriteit 2d.

4. Antwoordrichtingen bij de prioriteiten

1a). Doorstroming aanhaking onderliggende wegennet op hoofdwegennet

De doorstroming op de A50 (en deels A 59) kent knelpunten, met name op de aansluitingen met het onderliggende wegennet: aansluiting N264 (Lipstadtsingel in Uden), knelpunt bij Paalgraven (Oss), knelpunt bij de aansluiting N622 (Eerdsebaan in Veghel). Ook een toekomstige opwaardering van de N 279 ('s Hertogenbosch – Veghel en de noordoostcorridor Helmond – Veghel) zal de druk alleen maar vergroten. Een integrale studie naar al deze effecten en knelpunten op de A50 is wenselijk, gevolgd door een lobby om oplossingen voor elkaar te krijgen. Rijkswaterstaat en provincie zijn bepalende partijen in een dergelijke studie.

2d). Multimodale karakter bedrijventerreinen

Visie op de inrichting en het functioneren van bedrijventerreinen in de regio, opdat de multimodale mogelijkheden optimaal worden benut. Kernvraag daarbij is wat marktpartijen in de logistiek vragen aan voorzieningen. Uit het antwoord op deze kernvraag wordt duidelijk wat de As-50 nog zouden moeten doen aan de ontwikkeling als multimodaal knooppunt (en wat de baten en kosten zijn van deze inspanningen). Het gaat dan onder andere om de vraag of investeringen in infrastructuur hiervoor vereist zijn, of de gemeente in moet zetten op verplaatsing van bedrijven om watergebonden kavels beschikbaar te maken voor watergebonden activiteiten en of de gemeente (toekomstige) locaties specifiek moet bestemmen voor logistiek. Daarin moeten ook de effecten op de bestaande infrastructuur en leefomgeving in kaart worden gebracht.

Vervolgens moet in de visie worden aangegeven welke rol de overheid (gemeente respectievelijk provincie en Rijk) daarin zou moeten vervullen en wat aan het bedrijfsleven is.

2e). Profilering ten behoeve van logistieke dienstverleners

- Promotie; Samenwerken in de profilering zet ons op de kaart! Afzonderlijk staan we beide niet eens in de top-20 op de Logistieke Kaart van Nederland. Samen zouden we 5e staan!
- Acquisitie; Niet richten op méér goederenvervoer, maar op goederenvervoer met toegevoegde waarde. De acquisitie zou zich moeten richten op bedrijven die zich zo hoog mogelijk in de waardeketen.

Bijlage 1.

Aanzetten van de vraagstellingen die vooralsnog geen prioriteit krijgen:

1b). Toename mobiliteit

- Alternatieve vervoerswijzen voor de auto stimuleren. Fietsgebruik stimuleren door hoogwaardige fietsvoorziening van Oss naar Eindhoven (F 50, zoals er ook wordt gestudeerd op een F 59 van Oss naar 's Hertogenbosch). Gebruik tracé Duits lijntje tussen Veghel en Uden voor een aantrekkelijke fietsverbinding. Vormt ook een recreatieve verbinding tussen Maashorst, Bedaf, Wijboschbroek en Campina.
- Gebruik HOV door deze ook de bedrijventerreinen aan te laten doen, waarbij er voldoende parkeerplaatsen zijn voor overstappers van auto naar bus, voldoende plekken om de fiets te stallen, gratis fietsen ter beschikking stellen voor busreizigers enz.

1c). Verbinding met het Duitse achterland

Vanuit het Land van Cuijk wordt herhaaldelijk geprobeerd om een opwaardering van de N 2?? Op de agenda geplaatst te krijgen. Inmiddels wordt door hen ook een verkeerskundige studie verricht naar nut en noodzaak van een opwaardering. Verder is binnen het regioperspectief NO Brabant de vraag gesteld hoe de oost-west relatie binnen de regio eruit ziet en zou kunnen zien.

De ambtelijke As-50 opvatting is dat nut en noodzaak van een opwaardering van de verbinding zou moeten worden bepaald op basis van sociaal-economische potenties (woon-werkrelaties Land van Cuijk met As-50, bedrijven die klanten / leveranciers sneller kunnen bereiken of waardoor innovatieve samenwerking makkelijker wordt, Duits achterland dat zo wordt ontsloten / welke voordelen brengt

dit mee en voor wie?). Wanneer op deze manier de meerwaarde en potenties van een goede verbinding in beeld zijn gebracht, kan de vraag worden gesteld of de bestaande infrastructuur hier recht aan doet of opwaardering behoeft.

In de sociaal-economische analyse zou ook de relatie met Brainport meegenomen kunnen worden; dit met de As-50 en met het Land van Cuijk / Duitse achterland aldaar.

2e). Profilering ten behoeve van logistieke dienstverleners

- Arbeidsmarkt; het imago van de logistiek behoeft verbetering en meer jongeren moeten kiezen voor een logistieke opleiding. . De Stichting Transport! en logistiek Noordoost-Brabant gaat samen met ondernemers, overheden en onderwijsinstellingen in Noordoost-Brabant de in- en doorstroom van personeel in de logistieke en transportsector bevorderen om daarmee voor nu en in de toekomst voldoende personeelsinstroom in deze sector te hebben en te houden. Daarnaast en vanzelfsprekend zullen ook innovaties binnen de sector en het innovatief vermogen van ondernemers bevorderd worden. Dit bestaande initiatief nadrukkelijker ondersteunen of adopteren?
- Bedrijfsleven; Zowel in Oss als in Veghel is er een Logistiek Platform aanwezig – nog kansen voor kruisbestuivingen?
- Regionale economische speerpunten FHF; Logistiek is veelal ondersteunend aan andere sectoren. Sterke sectoren in de As-50 zijn de Agro/Food en Farma/Health (ook speerpunten in de 5-sterrenregio). Zijn er projecten of cross-overs tussen deze sectoren en de logistiek die interessant zijn om te stimuleren? Kunnen we daarnaar op zoek gaan en hoe?

Bestuursopdracht As-50

Hoogwaardig Openbaar Vervoer

1. Vertrekpunt

Het thema is in de visie als volgt beschreven:

Vraagstelling

Een goede bereikbaarheid per hoogwaardig openbaar vervoer (HOV) van deze regio is van groot belang. Zowel voor het economisch functioneren, maar ook voor de leefkwaliteit. Op dit moment is de provincie hoeder van het project HOV Noordoost Brabant en worden er al 'quick wins' gerealiseerd. Een thema dus dat we uitermate belangrijk vinden, maar waar de organisatie al staat en de provincie energie op inzet. Hier zit de vraag in het er voor zorgen dat dat zo blijft en dat ook de middelen beschikbaar komen en blijven.

Doelstelling

Gezamenlijk uitvoering geven aan het convenant HOV.

Te bereiken door

De gemeenten zorgen gezamenlijk voor een doorontwikkeling van het HOV concept (uitwerking visie) en zetten bestuurlijke daadkracht (lobby) op de uitvoering van het convenant Hoogwaardig Openbaar Vervoer om gebruik te maken van het momentum. Daarnaast realiseren gemeenten gezamenlijk de quick wins uit het convenant Hoogwaardig Openbaar Vervoer.

Indicatie schaalniveau en horizon

- Speelt op schaalniveau van de vier gemeenten en de bredere regio plus provincie;
- Speelt als lobby en uitwerking visie op de korte termijn; realisatie is middellange termijn (quick wins op korte termijn).

2. Aangescherpte doel- en vraagstelling

Doelstelling

Kwaliteitsverbetering van het openbaar vervoer in de regio Noordoost-Brabant en specifiek voor de As-50 met de bedoeling om :

- De multimodale bereikbaarheid van de steden te vergroten;
- De (sociale) leefbaarheid op het platteland te verbeteren/te waarborgen.

Door deze kwaliteitsverbetering meer mensen gebruik laten maken van de bus (o.a. overstap vanuit auto naar bus en gelegenheid voor verplaatsing voor inwoners, die nu geen mogelijkheden hebben).

Dit thema heeft uitdrukkelijk raakvlakken met de thema's Multimodaal/Logistiek en bedrijventerreinen.

Vraagstelling

Op dit moment loopt de organisatie, onder trekkerschap van de provincie, goed. Gezamenlijk belang van de 4 gemeenten is erop alert te zijn dat dit zo blijft.

Vraagstellingen:

a. De maatschappelijke legitimatie: uit communicatie rondom de uitvoering tot dusverre en het voorliggende communicatieplan blijkt (nog) niet dat de doelgroep van potentiële gebruikers de gewenste aandacht krijgt.

b. Financiering. Er ligt nu een Realisatieplan; in vervolg daarop zal een convenant ondertekend moeten worden. Naar verwachting zullen daarin ook bijdragen van de diverse partijen toegezegd moeten worden.

Geconstateerd wordt dat meer onderlinge afstemming tussen de gemeenten (inclusief Bernheze) nuttig is.

3 Bestuurlijke prioriteit

Bestuurlijk wordt prioriteit toegekend aan het op korte termijn duidelijk krijgen van de benodigde investeringen en de wijze van financiering. Daarbij wordt aangesloten bij het overeengekomen groeimodel (in 2015 quick wins en eindresultaat in 2028).

4 Voorstel voor vervolgacties

De ten doel gestelde kwaliteitsverbetering kan worden bereikt door (een combinatie van) hoge snelheid op hoofdverbindingen, hogere frequentie, comfortabele bussen en goede haltevoorzieningen. Daarnaast kunnen de vier gemeenten een sterkere positie creëren door gezamenlijk meer te 'sparren' over in te nemen standpunt in het gezamenlijk overleg met de andere betrokken partijen. Onderling is het beter mogelijk om 'zich bloot te geven' op vragen, dan in het overleg met de provincie waar het snel tot consequenties voor de onderhandelingen leidt.

a. De beleidsmedewerkers en projectleiders HOV van de As 50-gemeenten met Bernheze bereiden voortaan gezamenlijk de vergaderingen van het projectteam en de stuurgroep HOV voor;

b. Gezamenlijk pleiten voor 'scenario'-denken en op zo kort mogelijke termijn concreet maken van benodigde investeringen en wijze van financiering. In relatie hiermee ook het initiatief op de juiste wijze 'op de kaart' van de Gebiedsagenda Brabant houden.

Bestuursopdracht As-50

Welzijns- en Zorgstructuren

VISIE REGIONALE EN LOKALE WELZIEN- EN ZORGSTRUCTUREN

1 Vertrekpunt

In de Visie As 50 is bovengenoemd thema op de volgende wijze beschreven.

Vraagstelling

De discussie over het ziekenhuis ligt achter ons. Alle vier de gemeenten zijn nu bezig met de invulling van een goede zorgstructuur op de steunpunten of bij het ziekenhuis zelf. In de praktijk blijkt dat het niet alleen om het ziekenhuis gaat, maar dat dit ‘slechts’ een partij is binnen de hele keten van zorgverlening en welzijn. Een keten die in toenemende mate regionaal georganiseerd is. Opschaling van de voorzieningen gaat geregeld gepaard met centralisatie. Vanuit leefbaarheid in wijken en kernen is ook aandacht gewenst voor zorg en welzijn in de wijk.

Doelstelling

Gemeenten opereren gezamenlijk in het netwerk van toenemende regionalisering van zorgstructuren, waarbij deze voorzieningen (en eventuele diensten) vervolgens lokaal kunnen worden aangeboden. Te bereiken door het ontwikkelen van een gezamenlijke visie op sturing van regie en organisatie van zorg- en welzijnsinstellingen op regionaal schaalniveau.

Indicatie schaalniveau en horizon

- Speelt op schaalniveau van de vier gemeenten en de bredere regio ;
- Speelt op de middellange termijn.

Het thema heeft raakvlakken met het thema Wonen en Voorzieningen.

2 Aangescherpte doel- en vraagstelling

Vraagstelling

“Wat zijn de (toekomstige) behoeften van de burgers in de As 50-gemeenten op het gebied van zorg en welzijn en hoe kunnen de gemeenten, vanuit de constatering dat de welzijns- en zorgorganisaties in beweging zijn, in deze ontwikkelingen meebewegen ?”

Doelstelling

De gemeenten willen gezamenlijk, waar dat tot hun mogelijkheden behoort, kunnen sturen op het maken van optimale keuzes¹ bij de diverse instellingen, zodat het voor ogen staande passende aanbod van zorg- en welzijnsvoorzieningen ontstaat (of behouden blijft). Ofwel: samen optrekken om beleid, afstemming en uitvoering vraaggericht te gaan ontwikkelen.

¹ In de lijn van het geformuleerde vertrekpunt

3 Bestuurlijke prioriteit

Willen we het gestelde doel kunnen bereiken, en dus een goede gesprekspartner kunnen zijn voor de diverse aanbieders in dit veld, dan zullen we ons zelf ook goed moeten organiseren.

4 Concrete projecten en acties

Daarbij dienen we onderscheid te maken tussen 'quick wins' (korte termijn), acties voor de middellange- en langere termijn.

Quick wins

- Uden en Veghel 'aan te laten schuiven bij' overleg dat Oss al halfjaarlijks heeft met het Platform Wonen-Welzijn-Zorg.
- Organiseren van meer onderlinge informatie-uitwisseling en kennisdeling en bepaling van standpunten voor onderwerpen waar we gezamenlijk belang hebben. (Op basis van een inventarisatie van eigen beleid: wat hebben we ieder al beschikbaar en in hoeverre overlapt dit elkaar?)
- Gezamenlijk beleid ontwikkelen m.b.t. gevolgen AWBZ- pakketmaatregel

Middellange termijn

De ketenregie oppakken, met als doel het realiseren van een sluitende keten preventie - opvang – nazorg, via het opstellen van het uitvoeringsprogramma Regionaal Kompas Brabant- Noord Oost'.

Langere termijn

Ontwikkelen van een gezamenlijke regionale visie voor het perspectief van de lokale en regionale welzijns- en zorgstructuren (over ongeveer 10 tot 15 jaar)

‘Bedrijventerreinbeleid’

1. Vertrekpunt

In de visie As-50 is een aantal thema’s beschreven, die zich mogelijk lenen voor samenwerking tussen de partners aan de As-50. De beschrijving is zeer globaal en dient te worden aangescherpt. Dit zodanig dat er uiteindelijk concrete projecten en / of activiteiten kunnen worden benoemd. Het thema ‘Bedrijventerreinbeleid’ in de visie als volgt beschreven:

Vraagstelling

Hoe versterken we de economische complementariteit in de regio? Hoe gaan wij om met het provinciaal- en rijksbeleid? Hoe geven we invulling aan de specialisatie naar Food-Health-Farma (mede in relatie tot de landbouw)? Hoe verstreken we de bestaande sterke bedrijvigheid in met name de agro-keten, maakindustrie en logistiek door segmentering van bedrijventerreinen in de regio?

Doelstelling

Het versterken van de specifiek gewenste kwaliteit op duurzame regionale bedrijventerreinen.

Te bereiken door

De gemeenten ontwikkelen daartoe een gezamenlijk regionaal vestigingsbeleid en onderzoeken een gemeenschappelijk energiebeleid gericht op het klimaat neutraal maken van gebouwen en terreinen door het faciliteren van slimme koppelingen en ketens. Het duurzame karakter van het bedrijventerreinen beleid wordt versterkt door het gezamenlijk aanpakken en opknappen van bestaande bedrijventerreinen en het zorgvuldiger plannen van nieuwe regionale terreinen.

Indicatie schaalniveau en horizon

- Speelt op schaalniveau van de vier gemeenten met van daaruit input naar de bredere samenwerking op schaal van Noordoost Brabant
- Speelt op korte termijn (visie) en langere termijn (realisatie).

2. Voorstel tot aanscherping

Doelstelling

De gemeente Oss en de stedelijke regio Uden/Veghel starten een gezamenlijk ontwikkelingsbedrijf As-50 (naar voorbeeld van de BIM²). De As-50 is de eerste regio met duurzame regionale bedrijventerreinen die complementair aan elkaar zijn.

Te bereiken door:

² De N.V. Bossche Investerings Maatschappij (BIM vastgoed). De belangrijkste bedrijfsactiviteit bestaat uit verhuur van bedrijfshuisvesting in voornamelijk bedrijfsverzamelgebouwen. Verhuur vindt zowel plaats aan startende ondernemers als aan bestaande ondernemingen. Het stimuleren van het ondernemersklimaat binnen de gemeente 's-Hertogenbosch is ook een belangrijke taak van de BIM. BIM vastgoed participeert dan ook actief in overlegorganen als het Startersoverleg 's-Hertogenbosch, OndernemersLift Noordoost-Brabant en het Samenwerkingsverband De Rietvelden - De Vutter (RiVu), de grootste bedrijvenvereniging van 's-Hertogenbosch.

Het regionale gronduitgifteprotocol wordt binnen As-50 ook daadwerkelijk regionaal gehanteerd. Daarnaast wordt maatschappelijk verantwoord ondernemen vanuit het gezamenlijk ontwikkelingsbedrijf As-50 actief gestimuleerd in combinatie met een stevige samenwerking van parkmanagement in de regio As-50.

In de regio As-50 worden verschillende typen vestigingsmilieus aangeboden. Vanuit de optiek van het juiste bedrijf op de juiste plek, zoekt het ontwikkelingsbedrijf As-50 naar een win-win situatie achter ieder individueel geval.

De vraagstelling hoe wij invulling gaan geven aan de specialisatie naar Food-Health-Farma wordt nader uitgewerkt en aangescherpt, onder andere door gezamenlijke promotie en acquisitie. Als As-50 wordt stevig getrokken aan de specialisatie Food (Veghel), Health (Uden) en Farma (Oss). Daarnaast sturen wij actief aan op de creatieve (en communicatieve) sector.

Quick-Wins:

1. De herstructureringsopgaven worden gebundeld (in ontwikkelingsbedrijf As-50);
2. De methodiek van het berekenen van grondprijzen van de vier afzonderlijke gemeenten worden op elkaar afgestemd;
3. De huidige economische actieplannen en het huidige bedrijventerreinbeleid op elkaar afstemmen (ook vanuit IBE);
4. Onderzoek doen (analyse) naar groeisectoren, zoals creatieve-, communicatieve- en recreatieve sector;
5. Onderling afstemmen van de regionale vraag & aanbod (Stec-rapporten vanuit Waalboss en Uden/Veghel);
6. Het stimuleren van samenwerking tussen parkmanagement in de regio As-50;
7. Onderzoek doen naar de mogelijkheid om een gezamenlijke acquisiteur As-50 aan te stellen;
8. Afstemming huidig programma (ook met Waalboss): naast diverse werklocaties staan in de regio vier ontwikkellocaties voor een bedrijventerrein op het programma, zoals Heesch-West, Hoogveld Zuid en De Kempkens.

Bestuursopdracht As-50

‘Wonen en Voorzieningen’

1. Vertrekpunt

In de visie As-50 is een aantal thema's beschreven, die zich mogelijk lenen voor samenwerking tussen de partners aan de As-50. De beschrijving is zeer globaal en dient te worden aangescherpt. Dit zodanig dat er uiteindelijk concrete projecten en / of activiteiten kunnen worden benoemd. Het thema 'Wonen en Voorzieningen' in de visie als volgt beschreven:

Vraagstelling

Welke mensen willen wij naast de huidige bevolkingsgroepen duurzaam aan de regio binden? Welke kwaliteiten op het gebied van wonen en voorzieningen moet de regio daarvoor realiseren? Hoe is de verdeling van wonen, maar vooral van voorzieningen over de regio? Waaruit bestaat de inkomende pendel en wat verwachten deze forensen van hun woonomgeving?

Doelstelling

Het binden van de huidige bevolkingsgroepen en gewenste beroepsbevolking aan de regio en het regisseren van voorzieningen op regionaal schaalniveau. De voorzieningen, die in deze context worden bedoeld, zijn onder meer scholen, multifunctionele accommodaties en wijkgebouwen, centra voor jeugd en gezin.

Te bereiken door

Regionaal ontwikkelen van een visie op de gewenste leefkwaliteit en de ruimtelijke vertaling daarvan. Aansluitend op de demografische ontwikkelingen en het economisch profiel van de regio gaat het hierbij om een visie en maatregelen voor het boeien en binden van jongeren, mensen met een hogere opleiding en welstandige ouderen, mede op basis van de economische ontwikkeling.

Gemeenten sturen aan op regie en organisatie van voorzieningen op regionaal schaalniveau waarna deze voorzieningen vervolgens lokaal worden aangeboden. De gemeenten opereren daartoe in het netwerk van toenemende regionalisering

Indicatie schaalniveau en horizon

- Speelt op schaalniveau van de vier gemeenten en de bredere provincie;
- Speelt op langere termijn

2. Voorstel tot aanscherping

Doelstelling

Het inzichtelijk hebben van kansen en bedreigingen ten aanzien van het aantrekken en behouden van (jonge) inwoners van zowel binnen als buiten de regio.

Regionale regie voeren om de leefbaarheid te behouden en te versterken (regionale complementariteit naast lokaal verzorgingsgebied).

Te bereiken door:

Onderzoek doen naar de samenstelling van de inkomende pendel. Omliggende gemeenten, bedrijven en (woningbouw)stichtingen kunnen participeren in dit onderzoek. Doel van dit onderzoek is inzicht te verkrijgen in de omvang van potentiële nieuwe bewoners van deze regio. Tijdens dit onderzoek dient tevens te vraag gesteld te worden hoe de inkomende pendel gebonden kan worden aan deze regio, mede gericht op het “terughalen”/ binden van jongeren. Het onderzoek moet inzicht verschaffen in de haalbaarheid en doelmatigheid van investeringen om de inkomende pendel aan de regio te gaan binden.

Onderling informeren (leren van elkaar) en waar mogelijk beleidsmatig afstemmen op regionaal schaalniveau, naar de werkelijkheid in de (kleine) kernen. Hierdoor slaan we de handen ineen door gezamenlijk (toekomstige) ontwikkelingen aan te pakken, zoals een stabiliserende bevolking, vergrijzing, consumentgericht bouwen, duurzaam bouwen, zorg & wonen, et cetera.

Quick Wins:

1. invoeren periodiek afstemmingsoverleg (1x per kwartaal) ten behoeve van het delen van kennis en kunde.

Bestuursopdracht As-50

‘Cultuur’

1. Vertrekpunt

In de visie As-50 is een aantal thema's beschreven, die zich mogelijk lenen voor samenwerking tussen de partners aan de As-50. De beschrijving is zeer globaal en dient te worden aangescherpt. Dit zodanig dat er uiteindelijk concrete projecten en / of activiteiten kunnen worden benoemd. Het thema 'Cultuur' in de visie als volgt beschreven:

Vraagstelling

Cultuur inspireert een samenleving, geeft vorm aan identiteit en eigenheid van de regio, van de vier gemeenten in het geheel en van de diverse kernen. Cultuurbeleving en -beoefening maken een samenleving boeiend en trekken bewoners, bezoekers en bedrijvigheid aan. Samenwerking op de schaal van de regio Oss-Uden-Veghel-Bernheze wil bijdragen aan verdere ontwikkeling van activiteiten op het gebied van kunst en cultuur omdat dat belangrijk is voor de persoonlijke ontplooiing van de inwoners. Maar ook omdat culturele voorzieningen van belang zijn voor een goed en aantrekkelijk woon-, werk- en leefklimaat.

Gemeenten met een regionale functie, zoals Oss en de stedelijke regio Uden-Veghel zijn, hebben vaak een uitgebreid cultuuraanbod. Vanuit deze regionale functie kennen zij diverse voorzieningen, die meer dan een lokale betekenis hebben, voorzieningen die eigenlijk alleen zinvol kunnen functioneren als er vanuit de regio gebruik van wordt gemaakt. Vaak wordt onderschat wat het in financiële en organisatorische zin kost om een veelomvattend cultureel aanbod te realiseren.

Kortheidshalve spreken we over cultuur, ook als er naar algemeen gebruikelijke terminologie de kunsten, media en erfgoed onder worden verstaan.

Doelstelling

Gemeenten verkennen welke culturele voorzieningen zich lenen om daarin gezamenlijk op te trekken, waardoor er een regionale meerwaarde ontstaat met lokale herkenbaarheid van de voorzieningen. Een concreet vraagstuk dat hier bijvoorbeeld voorligt zijn de theaters, voortkomend uit de discussie die in de gemeente Veghel is gestart over vernieuwing rondom De Blauwe Kei.

Te bereiken door

Samen met (een vertegenwoordiging namens) de professionele cultuurinstellingen wordt de verkenning uitgevoerd. Tevens opereren de gemeenten in het netwerk van toenemende regionalisering.

Indicatie schaalniveau en horizon

- Speelt op schaalniveau van de vier gemeenten;
- Speelt op de korte en de middellange termijn.

2. Voorstel tot aanscherping

Doelstelling

Regionaal onderscheidende voorzieningen op het gebied van cultuurpresentatie (exposities en tentoonstellingen, performances, muziekoptredens) cultuurproductie (maken van toneelspel, musical, theateractiviteiten) en cultuureducatie (muziek-, dans-, theater- en beeldend educatie).

Te bereiken door:

De autonomie en de bevoegdheid om samen op te trekken ligt bij dit thema vooral bij de instellingen zelf. Gemeenten kunnen door het stellen van voorwaarden sturen met behulp van subsidies.

Het op een regionaal schaalniveau bespreekbaar maken van de huisvestingsproblematiek rondom de clustering van instellingen, draagt bij aan een complementair aanbod van cultuur in de regio. De dienstverlening in de kerkdorpen gebeurt via servicepunten.

Redeneer vanuit bestaande voorzieningen in relatie tot bijvoorbeeld de staat van het pand, de bereikbaarheid, de toekomstplannen, et cetera. Ter verduidelijking; het volgende scenario is denkbaar:

- Specialisatie in kunst- en cultuureducatie kan leiden tot sterkere programma's bij de verschillende aanbieders op dit gebied van de As50. Pieter Brueghel in Veghel is een sterk merk in specifieke beeldende kunstactiviteiten (die grote investeringen in technische uitrusting en deskundigheid vragen) en kan dat uitzetten naar geïnteresseerde klanten in Uden en Oss. Oss en Uden sluiten zich aan en kunnen in hun centra voor de kunsten andere specialiteiten ontwikkelen. Zo worden de faciliteiten en deskundigheden van de centra beter benut.
- De gemeenten Oss, Uden, Veghel en Bernheze hebben elk een (groot) theater. In Veghel wordt nu onderzoek gedaan naar een nieuw aantrekkelijk en onderscheidend theater. Uitgangspunt binnen de samenwerking As-50 is dat de theaterstructuur in de regio (inclusief De Pas in Heesch) complementair aan elkaar is. Het streven daarbij is gericht op een goede zaalbezetting in alle theaters; capaciteit & type van de zalen. Tevens is het streven de programmering daartoe op elkaar te stemmen. Wellicht vallen de theaters in de toekomst onder één bestuur, met één directeur.

Regionaal inzetten op het behouden en versterken van voorzieningen, mede gezien de aankomende bezuinigingen.

Quick-Wins:

1. gezamenlijk opstellen van een regionale cultuurvisie, met aandacht voor de jeugd (nota's van Uden en Veghel zijn verlopen, nota van Oss is recent geactualiseerd);
2. het voortbestaan van de (regionale) marktplaatsen voor cultuureducatie waarborgen door in gezamenlijkheid (ook omliggende gemeenten betrekken) te zorgen voor een structurele financiering (provinciale subsidie loopt tot 2012);
3. Theaters stimuleren om de programmering regionaal af te stemmen ter verbetering van de zaalbezetting. Daarnaast wijzen op een potentiële meerwaarde van het samenwerken met één technische dienst en administratie (samen met Heesch). Hierbij kan voortgebouwd worden op reeds bestaande samenwerkingsverbanden;
4. Het van elkaar leren door best-practices te delen, zoals multifunctionele locaties (gecombineerde instituten), clustering van theater met muziekschool en centrum voor beeldende kunst zoals in Oss, gratis lidmaatschap bibliotheek voor studenten, bundeling van regionale arrangementen, verzorgen van cultuureducatie op (brede) scholen + voortgezet onderwijs, et cetera.
5. Gezamenlijk kijken naar de mogelijkheden (intern bureauonderzoek) om de museale structuur in de As50 te versterken, door de samenhang tussen de aanwezige musea te vergroten en regionaal te verbinden met andere initiatieven voor toerisme, recreatie en cultuur (bijvoorbeeld het Museum voor Religieuze kunst in Uden, een Virtueel museum, Bezoekerscentrum Expeditie land van Ravenstein, Industrieel Erfgoedmuseum in Veghel, et cetera).